

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 2).

INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
iază.

Organizare economică.

Până când noi ne luăm de cap, unii cercetând motivele slăbelor noastre succese politice, alții mascându-și neputința și învinuind pe alții de slăbiciunile lor, uitând că nu noi, ci trecutul îi acuză, un boer basarabean, cu suflet mare de apostol, pune ca un doctor mâna pe rană și zice: aici zace cauza slăbiciunii voastre. Darul de 50,000 de coroane pe care marele nostru Mecenate Stroescu l'a dăruit Asociațiunii, pentru promovarea tovărășilor la sate, a indicat terenul unde va trebui să dezvoltăm cea mai aprigă muncă, dacă vrem să facem față atacurilor viitoare. Luptele trecute politice au dovedit pe deplin, că apelând veșnic numai la sentimentul național, suntem departe de a opune vrășmașului forța necesară unui popor luptător. Netăgăduit că sentimentul joacă un rol preponderant în lupta pe viață și pe moarte a unui neam atacat în cele mai sfinte comori sufletești ale lui, dar nu mai puțin adevărat este că, pentru încheierea unei armate puternice se cer încă multe alte legături de altă natură, cari să cimenteze într'un bloc nedestructibil mulțimea indivizilor cari constituie un popor.

Comitetul partidului național a luat atâtea deciziuni, în nenumărate rânduri privitor la organizare, și faptul că aceste hotărâri au rămas în sfere platonice, e cea mai bună dovadă că trebuie căutată și altă cale dacă vrem să realizăm organizarea dorită.

Prin desemnarea diferitelor cercuri de activitate, prin numirea de președinți, secretari și alte slujbe de onoare, nu s'a făcut încă nimic.

Asociațiunea are atâtea despărțăminte, atâtea comitete de despărțăminte, dar nime nu cred că-și mai face iluzii despre mișcarea lor culturală, care de multe ori se reduce la rapoarte și la procese verbale. Conferințele ce se țin la distanțe mari de timp au dat și ele rezultate foarte problematice.

Tot așa, ba încă mai slab stăm pe terenul politic.

Adunările populare s'au ținut, decând am pornit activitatea politică, destul de rar și e disparent de mic numărul celor ce participă la aceste adunări, față de marea mulțime, care întregă ar trebui pregătită și rânduită în rând de bătae.

Din constatarea acestor lucruri se deduce deci un adevăr: *trebuie să punem mișcarea noastră politică pe bazele largi ale unei organizări economice.*

Desrobirea politică a acestui neam necăjit va urma dela sine când organizarea economică va fi înfăptuită. Să facem din fiecare sat o mică cetățue de apărare, să smulgem pe țaran de sub apăsarea grea a nevoilor materiale, să-l învățăm a cunoaște că sprijinindu-se pe ajutorul reciproc, devine o forță, de care se sparg ca de un zid de piatră toate loviturile dușmanilor.

N'avem decât să ne uităm în jur de noi la alte popoare, cari cu o grabă înfrigorată

înființează tovărășii, muncesc pentru ridicarea morală și materială a satelor ca să ne convingem de păcatul neiertat de care ne facem vinovați pentru fiecare clipă ce o lăsăm să treacă nefolosită în sensul acesta. E timpul suprem mai cu seamă pentru noi, deoarece chiar dușmanii noștri au înțeles acest adevăr, și cu bogăția mijloacelor care le-o pune la dispoziție statul s'au apucat de muncă: Ce ne vom face noi dacă rămânând cu mâinile în sân ori mărginindu-ne numai exercițiile de retorism răsuflat pe la adunări ne vom pomeni într'o zi cu o armată încheșată în fața noastră, și noi tot așa desorientați, neorganizați, și fără putere?

D. Vasile Osvadă se sbate singur de atâtea vreme și aleargă neobosit din ținut în ținut, arătând pretutindeni însemnătatea mare a tovărășilor la sate. Zilele aceste se întorc doi băieți din Darmstadt, unde au fost trimiși anume să studieze cooperativele din Germania. Venind acasă vor găsi cel mai larg teren de muncă.

Suntem de părere că numărul lor trebuie sporit, și renunțând la luxul de a răsplăti chinuirea bieteii limbii românești din partea unor politicieni năpârliți în gazetari, să trimitem oameni, cari studiind mișcarea cooperativă din străinătate, să-și consacre energia vieții lor ridicării din mizerie a poporului românesc.

Și ni-se mai impune o datorie față de cei ce se întorc acasă, însuflețiți de curatul gând de a face bine: Să le dăm și posibilitatea să-l facă. Să nu-i închidem în

FOIȚA ZIARULUI "TRIBUNA"

Reflexiile unui poet.

De D. Anghel.

Pe drumuri osebite vremea ne poartă și într'o bună dimineață întâmplarea ne adună iarăși la un loc.

În Sanatoriul cu mobilier alb și liniștitor, ziua de ieri mi-a adus un prieten vechi din anii tinerei.

Eu am rătăcit prin lume căutând senzații și privilegii noi, m'am înstrăinat umblând prin orașe mari, el a stat locului și a lăsat privilegiile să se perinde pe dinaintea ochilor lui, la țară, în simplitate, deapururi în contact intim cu natura. Curiozitatea deci era firească, când ne-am întâlnit, să vedem ce s'a întâmplat cu noi și cu sufletele noastre. Întâi, ca doi veterani, ne-am cercetat privindu-ne pe furis urmărind brazdele pe cari scurgerea zilelor le-a însemnat pe luciul frunții ori în jurul ochilor și am constatat că timpul este un sculptor ironist, căruia îi place și se desfată să ridiculizeze făptura aceia pe care Dumnezeu a făcut-o într'unul din momentele divinei sale inspirații.

Măștile vechi însă, încetul cu încetul s'au transpus și eram iarăși noi, cei ce fusesem, cu toate podoabele anilor tinerei. Ne-am pipăit apoi, aruncând ca o nadă, sfios și cuvințe. Ne-am întregat temători de oameni și de lucruri. Ne-am adus aminte de idei vechi estetice, de felul nostru de a privi pe unii oameni, de nimbul și au-

reolele ce le purtau multe capete și am căutat să facem un bilanț funerar, o catagrafie postumă acelor ce au fost.

Am vorbit mult și cu o nesfârșită melancolie am văzut că nimic nu e etern și că totul se preșchimbă. Mi-am dat seamă că inima e o parte din noi, un loc ascuns în care nu trebuie să intri dacă nu vrei să vezi cât de tare ai îmbătrânit. Am priceput că inima e ca și locul acela neîngăduit de cele trei fete de pe alt tărâm, lui Făt-frumos rățâcit prin meleagurile lor. Căci îi ziceau ele: peste tot locul să te duci, de toate să te bucuri, de toate să te veselești, numai pe locul acela trist, care se cheamă Valea plângerii, să nu pășești și să nu întârzi niciodată...

Și el n'a ascultat, și într'o zi s'a abătut și a întârziat și pe locul acela ce se chema Valea plângerii, de l-a apucat un nețărmit dor de ce-a fost, și a simțit cum îl îmbătrânește vremea clipă cu clipă...

O Vale a plângerii e și locul acesta tănuțit ce se cheamă inima noastră, și numai ea ne poate, spune cu adevărat vrîsta ce o avem...

Și așa, intrați odată, amândoi, în valea plângerii, ne-am adus aminte și ne-am întregat de eroul din poveste care își amintea de toate și întreba: Pe aci a fost un oraș și un sat mai în colo, o împărăție ici și cutare împărat o stăpâna, și mult rămânea mirat, când i-se răspundea, că acestea n'au fost niciodată.

De sentimente am vorbit noi, de idei, de minunate împărății în care stăpâna cutare împărat, și dacă nu ne-ar fi fost rușine unul de altul, am fi plâns, căci abia ne aduceam aminte dacă au fost!

De oameni dela târg i-am vorbit eu, i-am povestit prin câte am trecut, fericindu-l pe el, că nu a avut nevoie, ca mine, să se ferească de toate cele, să bage de seamă la căpcănilor ce stau căscate pretutindeni gata să te prindă, de lipsa de idealism la care am ajuns cea mai mare parte din noi în lupta zilnică pentru a putea trăi. I-am descris viața literaților, amabilitatea și bunătatea aparentă a fiecărui confrate și veșnică ședere sub arme a fiecăruia, și am clătinat din cap, fericindu-l pe el, care a trăit departe în murmurul copacilor, care sunt buni și milostivi, dăruitori de floare și de umbră.

Și a zîmbit tristul meu prieten, și mi-a răspuns: Tu ai rămas un scriitor și la tine natura e un decor poetic, care-ți slujește pentru a-ți împodobi fantaziile tale și a-ți proiecta figurile imaginare, care-ți place să le crezi. Oamenii cari se adăpostesc acolo, după acest material poetic care-ți slujește ție și pe care îi idealizează literatura țărânistă, nu-ți sunt cunoscuți. Că e drept să li-se acorde lacrimi pentru multele lor dureri, sunt de acord. Însă că ar fi mai buni, decât cei dela orase, aceasta-i un cuvânt vag. Că au calități superioare de inteligență, de energie latentă și putere de muncă, aceasta n'o contest. Că trăiesc însă unul în paguba celuilalt și că e aceeași rîvnă la ei de a-și satisface pe cât se poate pornirile firești în dauna ori cărui sentiment și ori cărei morale, asta este tot așa de just. Raporturile mele cu ei, ori cât am căutat, cu ideile pe cari le știi că le preconizam când am plecat la țară, au rămas nule. Bunătate n'am găsit, iubire de aproape nu, dare de mână de ajutor la nevoie, nici atâtea. Nevoia primează și acolo, ca și la orașe și fiecare

strămtoarea vr'unui birou, ci ca niște apostoli călători, să poată porni în largul pământului românesc, înființând diferite tovărășii după împrejurările și trebuințele locale. Și ar fi de dorit să se porceadă după un plan metodic și unitar. Asociațiunea are ocazia cea mai potrivită să-i convoace la o conferință pentru făurirea unui program comun de muncă. Iar comitetul partidului național va face cel mai bun serviciu cauzei naționale dacă va da tot sprijinul acestei mișcări

Apelăm la fruntașii satelor noastre să îmbrățișeze cu căldură ideea tovărășilor, și să se adreseze celor trei domni: V. Osavadă, Adrian Oțoiu și Iuliu Enescu, cari suntem informați că sunt gata să dea cele mai amănunțite informații, și să le vină ori când în ajutor tuturor pentru înființarea tovărășilor.

Aici zace puterea noastră, spre acest punct să ne îndreptăm toate privirile

Aceasta trebuie să o facem, chiar și în mijlocul actualei noastre pregătiri pentru lupta cea mare a sufragiului universal. Căci noi vreme de pierdut nu avem. Cu o zi mai înainte trebuie să ne refacem armata și să ni-o înoim cu armamentul și organizația noastră modernă, căci cu pușca de cramen azi nu se mai câștigă războaie.

Dr. A. Vlad — vice-comitele com. Hunedoara.

Din Deva se anunță că dl Dr. Aurel Vlad a fost ales astăzi, cu majoritate de 49 voturi, vice-comite al comitatului Hunedoara. Alegerea a fost prezidată de comitele Mara László, iar contracandidații dlui Vlad au fost: Aytay Aladár avocat în Hațeg, Csulay Lajos protonotar comitatens și Lázár Farkas protopretor în Baia-de-Criș.

Până în acest moment n'am putut primi știri mai amănunțite despre această alegere. Nu știm decât ce s'a publicat înainte de alegeri despre candidări. Știm însă, că administrația

trăiește pe socoteala lui, încât degeaba îți faci iluzii. Dacă am urmat să trăiesc acolo, este că e un mijloc de trai ca și un altul. Și dacă mă vei întreba ce iubesc eu acum în viața aceasta, îți voi spune că iubesc vitele. Fără să-mi aduc aminte de paradoxele lui Buffon, m'am împrietenit cu caii, al căror instinct îl prețuiesc mai mult decât inteligența semenilor mei. Am simpatii și antipatii pentru vitele albe, și dacă pentru voi, cei dela oraș, toți boii sunt la fel și au aceeași asemănare, e că nu știți să-i priviți. Pentru mine fiecare are o fizionomie aparte, obiceiurile și ticurile lor, și o întregă filosofie făcută din răbdare chinuită și din ascunsă resemnare. În ochii lor, mari și blânzi eu citesc marea poezie a naturii, mai mult decât în ochii oamenilor. Răgetele ori nechezăturile lor mi-au devenit familiare, suferințele lor pricepute și recunoștința lor vădită. Că e vorba despre natura ce mă înconjoară, frumoasa natură cu copacii care murmurează, ori lanurile de grâu care mișcă valuri blonde la infinit, pentru mine e aproape inexistentă. Copacul e umbra răcoșitoare, bună celui trudit, e lemnul ce trebuie să ne încălzească. Lanul blond de grâu ce mișcă valul la infinit, e pur și simplu pâinea amară și plină de lacrimi pentru care trudim cu toții. Poezie și idealuri pentru mine nu mai sunt, deși am scris, după cum știi, și eu versuri în tinereță și am cântat ca și tine natura, iubirea de oameni și câte alte toate.

Și găsindu-ne astfel amândoi, după atâția ani, ne-am gândit că înțelepciunea cea mai mare, poate ar fi retragerea pentru totdeauna într'un sanatoriu alb, cu mobilele și perdelele liniștitoare, de unde ai privi cu liniște viața trecând sub geamurile tale, și ai putea să adormi împăcat, știind că nimeni n'o să-și aducă aminte de tine...

acestui comitat, aproape curat românesc, e un model de corupție chiar și un Ungaria.

Nu putem decât să ne bucurăm că în fruntea administrației a ajuns un bărbat care, ajutat de toți oamenii de bine, va ști să facă ordine și să curețe administrația de elementele ei corupte.

Asupra alegerii vom mai reveni.

Compromis între guvern și justhiști?

În cercurile politice din Budapesta circula zvonul că guvernul contelui Khuen-Héderváry caută o apropiere de partidele opoziționiste ungurești, pentru a asigura soarta reformelor militare.

Poate chiar în cursul discuției la apropiere, contele Khuen-Héderváry va lua cuvântul și va declara că după votarea reformelor militare guvernul va prezenta camerei proiectul de lege despre reforma electorală și va propune camerei să înceapă numai decât discuția proiectului. În schimb, partidul justhist ar avea datoria să renunțe la obstrucția plănuită împotriva reformelor militare.

Știrea aceasta e confirmată și de „N. Fr. Presse” din Viena care, în numărul său de ieri, scrie că guvernul, fără a declara *unctim* între reformele militare și reforma electorală, va declara în cameră că după votarea reformelor militare, cel dintâi proiect de lege ce va discuta camera deputaților va fi proiectul de lege despre reforma electorală.

Știrea aceasta e viu comentată în toate cercurile politice.

Firește, factorii interesați au grăbit să desmințească știrile ce circulă.

Ministrul-președinte contele Khuen-Héderváry a declarat că n'a inițiat și nu va iniția nici un compromis. Dar, cu cel mai apropiat prilej binevenit, va liniști opinia publică declarând că guvernul n'are de gând să amâne reforma electorală peste termenul necesar pentru pregătirea proiectului de lege.

Iusth deasemenea a declarat că n'are nici o cunoștință despre planurile de apropiere ale guvernului.

Zvonurile cu toate aceste se mențin.

Din Cameră. Între guvern și președinția Camerei s'au urmat consfătuiri pentru acordarea unei vacanțe de 10 zile. Consfătuirile, însă, până acum n'au dat nici un rezultat, fiindcă opoziția nu se mulțumește cu o vacanță atât de scurtă, ci cere sau o vacanță mai lungă —sau nimic.

În ședință s'a continuat discuția apropierei fără a se fi terminat.

Raportorul comisiei financiare a prezentat raportul comisiei despre reformele militare.

Camera hotărăște să între în discuția lui după votarea apropierei.

Deschiderea Reichsratului austriac. Din Viena se anunță: În audiența acordată azi ministrului-președinte baronul Gautsch, Maj. Sa a adus la cunoștința premierului său că va deschide în persoană parlamentul.

Cetirea mesajului va avea loc Marți, 18 Iulie. Maj. Sa va sosi la Viena Luni, 17 Iulie. Îndată după deschiderea parlamentului se va întoarce la Ischl, unde a plecat azi.

Reformele militare și ministrul comun de război.

Viena, 3 Iulie n.

Contele Khuen-Héderváry, președintele consiliului de miniștri al Ungariei, s'a întors azi la Budapesta, după ce a raportat Maj. Sale, în audiență specială, despre situația politică din Ungaria.

De mai mare importanță decât această audiență sunt, însă, întrevederile contelui Khuen-Héderváry cu ministrul comun de război baronul Schönaich și cu ministrul-președinte baronul Gautsch. În ambele întrevederi s'au discutat reformele militare cari se vor lua, în curând, în discuție în Camera ungară și vor trebui luate în discuție fără amânare și de Reichsrathul austriac.

Contele Khuen-Héderváry i-a comunicat ministrului-comun de război dorința guvernului unguresc de a se înființa o fabrică de tunuri în Ungaria, în uzinele de stat dela Diósgyör. Guvernul unguresc, dându-și seama că reformele militare vor întâmpina în Camera ungară o opoziție înverșunată și că deputații opoziționiști vor căuta să câștige sprijinul opiniei publice stăruind asupra marilor sacrificii bănești împreunate cu aceste reforme, — caută și el să prepare un răspuns pozitiv și favorabil. Și răspunsul acesta ar fi să fie fabrica de tunuri dela Diosgyör. Cu o dialectică destul de străvezie, guvernul unguresc va spune că în schimbul miloanelor noi ce se cer pentru armată, guvernul unguresc a reușit să câștige o nouă isbândă: înființarea unei fabrici de tunuri în Ungaria. Miloanele ce le consumă fabricarea a-bestor arme de război moderne nu vor eși pe viitor din țară, ci o mare parte va rămânea aici, în Ungaria. Fabrica va da de lucru la mii de muncitori, cari trăiau în mizerie din lipsă de câștig. Guvernul unguresc poartă, deci, grijă de toate păturile sociale și, în acelaș timp cu sarcinile ce le impune cetățenilor, caută să le ușureze deschizând noi izvoare de câștig.

Și în întrevederea contelui Khuen-Héderváry cu baronul Gautsch a fost vorba de reformele militare. Noul nostru ministru-președinte a declarat că va respecta toate angajamentele față de Ungaria ale fostului ministru-președinte baronul Bienert. Va cere dela noul Reichsrath atât votarea privilegiului băncii comune cât și votarea reformelor militare. Chiar în tratativele cu șefii partidelor pe cari se va sprijini noul guvern, va cere garanții că aceste proiecte de legi nu vor întâmpina din partea lor nici o opoziție parlamentară.

Situația ar fi deci destul de lămurită. Contele Khuen-Héderváry s'a înțeles cu baronul Schönaich și baronul Gautsch și se întoarce la Budapesta *re bene gesta...* O știre de cea mai mare importanță vine însă să turbure armonia acestor înțelegeri.

„Grazer Tagespost”, un ziar ale cărui informații politice întotdeauna s'au dovedit foarte exacte, publică știrea că demisia ministrului comun de război baronul Schönaich e iminentă. Ziarul spune și motivul demisiei: diferențele ce s'au ivit între el și moștenitorul de tron pentru prea marea concialianță a ministrului de război față de guvernul unguresc în chestiile militare. Urmașul baronului Schö-

naich va fi generalul Aufenberg, actualul comandant al corpului 15 de armată care — mai adaugă „Grazer Tagespost” — „nu e socotit între prietini Ungurilor”.

Cercurile „competente”, firește, grăbesc a da acestei știri cea mai categorică desmintre, dar întreaga presă din Viena recunoaște că în ce privește motivul pretenției demisiei, în cercurile bine informate de mult se știe că într'adevăr există între ministrul de război și moștenitorul de tron divergențe de natura celor pe cari își întemeiază „Grazer Tagespost” informația, dar — zic ziarele vieneze — nu e mai puțin adevărat că „ministrul de război se bucură de încrederea deplină a Maj. Sale.”

Puse alături aceste două informații, nu mai poate surprinde pe nimeni dacă presa vieneză spune că nu poate fi vorba de o demisie iminentă a ministrului comun de război. E adevărat că între ministrul de război și moștenitorul de tron sunt divergențe în ce privește atitudinea de concialianță a cercurilor noastre militare față de Ungaria, dar... ministrul de război se bucură de încrederea deplină a monarhului.

Dar, aceste două informații puse alături ne desvelesc și taina repetitelor zvonuri cari, din vreme în vreme, au circulat atât în presa din Viena cât și în presa din Budapesta despre demisia ministrului comun de război...

Orice comentarii mai amănunțite ar fi însă la neloc și lipsite de respectul celor datorim cu toții Domnitorului.

Austriacus.

O constatare dureroasă.

In numărul 129 dela 27 Iunie n. am adresat dlui Dr. Teodor Mihali următoarea somație:

„Onorabile Domn, D-Voastră zilele trecute ați afirmat, în fața unei societăți mai mari, cum că ziarul nostru și astăzi are legături cu d. Eugen Brote, care n'a încetat să colaboreze la „Tribuna”.

Dvoastră sunteți vice-președinte al partidului național, președinte al clubului deputaților, deputat în Cameră, om serios prin urmare, care vă cântăriți cuvintele în cari lumea e datoare să creadă. Vă somăm, deci, ca în termen de opt zile să faceți dovada afirmațiunii D-Voastră, ca să ne putem trage concluziile ce se impun”.

Termenul acesta de 8 zile a expirat ieri. D. Dr. Teodor Mihali a ales calea să răspundă la somația noastră — prin tăcere. Și acest fel de răspuns e vorbitor: D. Mihali recunoaște că a făcut afirmațiile cuprinse în somarea noastră; recunoaște, însă, în același timp că nu le poate dovedi, cum nu le-ar putea dovedi nimeni, fiindcă din luna Maiu 1910, cu vre-o două luni înainte de ce d. Brote a făcut cunoscutele sale declarații în „Telegraful Român”, noi am întrerupt cu Dsa ori ce legături, ne mai publicând nici un șir din condeiul lui și condamnând, pe față, la loc de frunte politica lui trădătoare de neam.

Cu toate aceste, d. Dr. Teodor Mihali a ținut de cuvânt ca chiar în zilele aceste să afirme, în fața unei societăți mai mari, din care făceau parte și doi d. profesori dela gimnaziul român din Brașov, — că „ziarul nostru și astăzi are le-

gături cu d. Eugen Brote, care n'a încetat să colaboreze la „Tribuna”.

Forța împrejurărilor ne impune datoria să facem acum o constatare dureroasă:

D. Dr. Teodor Mihali, vice-președintele partidului național-român, președintele clubului parlamentar al deputaților noștri, deputat național în Camera ungară, — calități cari impun datoria de-a cumpăni afirmațiile ce face cineva în public, — în lipsă de fapte cari ar putea dovedi atitudinea neromânească a ziarului nostru, — s'a coborât la armă ieftină a minciunii.

Noi ne dăm aici zilnic la aceasta gazetă toată truda, munca și sufletul nostru pentru apărarea celor mai sfinte și curate credințe, ne spunem pe față convingerile, ne explicăm intențiile și greșelile, de cari nu suntem scutiți, dar firește, în fața șoptelor cutăruia și ale cutăruia, în fața calomniilor și ale minciunilor pe la spate, — stăm dezarmați.

Tot ce putem face e, să denunțăm, când avem dovada materială, opiniei publice cinstite aceste manopere cu cari se atentează la bunul nume al unui ziar, sub pretextul „disciplinei” și al „solidarității naționale”.

Ocazional vom mai reveni poate.

Redacția „Tribunei”.

Excursie în Basarabia.

Comitetul secției Galați a „Ligei Culturale”, în unire cu acel al secției Tulcea, a organizat, pentru ziua de 5/18 Iunie c., o excursie cu vaporul la Ismail în Basarabia.

În dimineața acestei zile a pornit din Galați în largul Dunării, vaporul „Domnul Tudor” cu o sută de membri ai „Ligei”, în sunetele imnului „Deșteaptă-te Române”. Pe toți ne înveselea gândul că în curînd ne vom găsi pe pământul, scump nouă, al Basarabiei. După câteva ore de mers pe Dunăre, pe puternicele ei valuri, am ajuns la Tulcea, de unde s'au mai urcat încă peste o sută de excursioniști. De aici am pornit pe brațul Chitila și în curînd am ajuns la Ismail. Acolo ne-a primit, la debarcader, o parte din autoritățile orașului și foarte multă lume, în timp ce muzica cânta Imnul nostru regal. S'au făcut cuvenitele prezintări, și apoi, formându-se un frumos și impunător cortej, ne-am îndreptat către Catedrală. Biserica e mare și frumoasă, iar în lăuntru bogată și artistic pictată. Părintele Bour — un cleric venerabil —, în cea mai curată limbă moldovenească, ne-a dat aici toate explicațiile. Ii putea-i citi pe față marea bucurie că vede frați buni de departe, și tot de aceleași sentimente erau cuprinși și alți câțiva Români, ce-și aminteau cu drag de țara noastră unde învățaseră în tinerețe. Am vizitat apoi liceul. Clădirea nu e măreață pe dinafară, dar în lăuntru e foarte curat întreținută și înzestrată bogat cu mobilier bun și material didactic. Directorul liceului, Isac Rappaport, — numele îi arată originea — și toți ceilalți profesori au fost cât se poate de amabili cu noi. Am întrebat pe unii din elevi dacă sunt mulți elevi români în acel liceu, și mi-au răspuns că sunt foarte puțini; în clasa ultimă nu e nici unul. În schimb sunt mulți Bulgari și Evrei, pe lângă Ruși.

După masă, la orele trei, în sala marelui Casino a fost un matineu dansant, la care au luat parte și câteva familii rusești, iar la orele 6 ne-am îndreptat către vapor, unde venise să ne petreacă lume enorm de multă. Au vorbit, la plecare, în rusește, preotul Ludovic Cosma din Calăți, mulțumind pentru frumoasa primire, avocatul G. Onose, și apoi, în uralele mulțimei de pe mal, ne-am despărțit de pământul sfânt care, altă dată, a fost al nostru.

Excursia a reușit în totul, iar primirea ce ni s'a făcut la Ismail a fost cât se poate de priete-

nească. Am făcut însă cu această ocazie o constatare dureroasă: înstrăinarea progresează în vechea noastră Basarabie. Progresează, pentru că noi i-am uitat cu desăvârșire pe cei de acolo. Și nu se poate spune că ne stă în putință să facem ceva pentru bieții noștri frați. De nu-i vom uita, vom găsi mijloace să le mângăiem sufletul, și vom găsi mijloace ca, măcar cât de cât, să trezim și la dânsii conștiința națională.

Scrisori din București.

Dela Tribunal. — Efectul simplificării formalităților la căsătorie. — Măsuri în contra holerei. — Bănuiele neîntemeiate.

București, 19 Iunie.

Înainte Curții de Apel s'a judecat ieri un proces, care a produs senzație în cercurile intelectualilor din țara întreagă. Este vorba de acțiunea intentată de un tânăr, membru al elitei bucureștene, soției sale, acțiune, prin care cere desavuarea copilului ce i-s'a născut de curînd. E una din multele isprăvi, pe cari o anumită categorie de tineri le fac cu o ușurință de neînchipuit.

Tânărul, care în fața instanțelor judecătorești nu vrea să-și recunoască copilul, a fost trimis la Berlin la studii. Aici s'a căsătorit cu fata unui profesor. S'a căsătorit forțat spre a repara greșala ce o făcuse, seducând pe tânăra fată. Întors în țară, pe lângă acțiunea de divorț a intentat și acțiunea de desavuare a copilului născut din căsătoria încheiată în împrejurări așa de curioase. Justiția nu s'a pronunțat încă. După toate probabilitățile ea se va pronunța în defavorul tânărului, care a declarat că s'a căsătorit, crezând că face un act fără de nici o importanță.

Ceeace este mai dureros este faptul că procesul se va desbate și în fața instanțelor din Berlin, aducând astfel în discuție felul cum înțeleg unii tineri români să se poarte în străinătate. În cazul de față nu avem a face cu un student sărac, căruia i-s'ar putea trece cu vederea unele greșeli, făcute de nevoie. Avem a face cu un om cu dare de mână, care vine și, prin purtarea lui, face de ris numele de Român.

Și cazurile, în cari cei bogați nu-și înțeleg datoria, sunt cam dese. Înțelegem pe cutare ovreias, care, sub numele de Român comite acte detestabile în străinătate, până la un punct cauți să motivezi pe studentul care, neputându-și plăti chiria, dispăre într'o bună zi. Dar nu de această categorie este cazul desbătut ieri la Curtea de Apel din București. Cu multă dreptate, din partea berlinezei, dl C. Dissescu a condamnat în fața tribunalului asemenea procedee, numindu-le acte de o inconștiență și un cinism revoltător.

Nu de mult ziarul „Le Temps” publicase un studiu asupra rezultatului pe care l-a avut în diferite țări simplificarea formalităților cerute la actul căsătoriei. Concluziile erau că numărul căsătoriilor s'a înmulțit.

În acel studiu nu era însă vorba nimica despre efectele ce le-a avut aici simplificarea acelor formalități. Acum dl L. Colescu, șeful statisticeii dela ministerul de domenii publică în același ziar un articol, în care arată rezultatul obținut în România după aceea reformă, care s'a făcut la 1906. Iată concluziile articolului dlui Colescu:

Dela 1901 până la 1905, sub legea cea veche a căsătoriilor au fost, la o populație de șase milioane și jumătate 51.402 căsătorii, cam opt la mie de locuitori. Dela 1906 până la 1910, sub noua lege, cifra anuală a căsătoriilor a fost, în mediu de 65.225, care face cam 9 și jumătate la mie. Cele mai ridicate cifre le avem de înregistrat în anii 1906 și 1907, adică în cei dintâi doi ani dela aducerea reformei.

Efectele acestei legi s'au simțit și în ce privește numărul nașterilor nelegitime, care a scăzut în chip îmbucurător. De unde, sub vechia lege la suta de nașteri peste opt procente erau

DAJKOVITS E.

Atelier de fotografii artistice,
— de primul rang. —
ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după
fotografii vechi și noi în mărime naturală,
expuneri de obiective speciale pentru interioruri,
acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate.
Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas.

nelegitime, sub noua lege cifra a scăzut la șapte procente.

După cum se vede delăturarea multelor formalități a contribuit mult la împuținarea rețelor, de cari de atâta vreme se plâng toți aceia, cari se gândesc cu îngrijorare la desvoltarea poporului nostru. A scăzut numărul căsătoriilor nelegitime și a scăzut și numărul nașterilor de acest fel. Au scăzut mai ales exemplele rele, cari ar fi o fericire să dispară cu totul.

Știrile ce sosesc din străinătate cu privire la înmulțirea cazurilor de holeră, au alarmat cercurile medicale din țară. Aici nu avem de înregistrat până acuma nici un caz, deși lumea se alarmase de cazul dela Vlașca, unde se lărmuise că un țăran ar fi murit de holeră. S'a stabilit însă că nici nu poate fi vorba de așa ceva. Anul trecut, grație energicelor dispoziții luate pentru a împiedeca aducerea boalei în țară, România a fost ferită de acest flagel. E drept că și populația a urmat dispozițiunile luate de direcția sanitară, executând toate ordinele în ce privește păstrarea curățeniei și a abținerii dela anumite alimente. Cazurile de holeră, cari au avut loc în Turcia, Bulgaria și Italia au făcut să se ia de cătră direcția generală a serviciului sanitar din România aceleași măsuri ca și în anul trecut.

În ce privește intrarea străinilor în țară s'au fixat următoarele puncte, dintre țările contaminate de holeră: Pe uscat au fost fixate punctele T-Severin și T-Măgurele, iar pe apă punctele Constanța, Galați, Sulina și Brăila. Firește, toți călătorii străini, precum și mărfurile vor fi controlate de medici.

Acum câteva zile se zvonise că la Giurgiu s'ar fi întâmplat un caz de holeră. Astăzi însă direcția sanitară, printr'un comunicat, arată că zvonul nu a fost întemeiat. Ceeace nu împiedecă însă a se lua cele mai severe măsuri de apărare. Căci, după ultimele telegrame, dela 29 April până la 25 Iunie s'au declarat 99 cazuri de ciumă și holeră.

Ziarele s'au alarmat de prinderea unor spioni ruși în preajma forturilor dela Chitila. În realitate lucrul stă așa: Câțiva lucrători finlandezi, cutreerind oraș după oraș pentru ași găsi de lucru, au ajuns până la Chitila, unde au fost arestați, bănuți fiind ca spioni. Cum bieții oameni nu știau nici o limbă afară de limba lor maternă, n'au putut da explicațiile necesare și astfel o zi întreagă a planat asupra lor bănuiala că în adevar ar fi spioni.

După cercetarea actelor lor au fost puși în libertate. A fost interesantă impresia lor, când li s'a spus că sunt bănuți ca spioni ruși.

— Noi? Dar noi îi urim pe Ruși mai mult decât ori cine. Ei ne-au furat libertatea. Noi nu putem fi spioni ruși.

Lucrătorii au fost și puși în libertate.

Correspondent.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA“

O lecție de istoria Românilor la Universitatea din Viena.

Viena, în 30 Iunie.

(Dela corespondentul nostru). Vă scrisesem în unul din Nr.-ele trecute ale „Tribunei” că dl Dr. Iancu Nistor, viitorul profesor de istoria Românilor la universitatea din Cernăuți are să țină în curînd la Viena, unde s'a stabilit, prima d-sale lecție de probă din istoria poporului român. Lecția aceasta pe care a ținut-o în 30 Iunie a. c., făcea parte din examenul d-sale de profesor universitar și de aceea au asistat și cei opt profesori universitari, cari l-au examinat.

În sală un numeros și ales public românesc din capitala Vienei, ocupase băncile din fund, așteptând cu nerăbdare să audă cel dintâi curs de istorie românească la acea universitate, care fiind prima și cea mai aleasă din toată Austria, nu permite oricui să facă parte din corpul ei profesoral.

Dl Nistor a început să vorbească liniștit, cu voce clară și hotărîtă despre „Desvoltarea statelor și a vieții politice la Români”. Cu toate că această temă e una din cele mai grele și mai controversate din istoria noastră și dl Nistor n'a avut decât jumătate de oră la dispoziție ca săși poată desvolta interesanta d-sale lecție, totuși i-a reușit să atingă și să rezolveze o mulțime de chestiuni importante. Începând cu unele observații de ordin general, d-sa a trecut la combaterea învechitelor teorii ale lui Rössler et comp. despre venirea Românilor în Dacia prin sec. 13. Teoriile aceste sfășiate prin noile cercetări în domeniul istoriei noastre, nu mai au acum nici o bază. Români n'au venit din sudul Dunării spre Carpați după cum susțin istoricii străini, ei ei au existat în aceeași vreme pe ambele maluri ale Dunării, iar când au năvălit popoarele barbare, Români de pe malul stîng al Dunării s'au retras în Carpați, iar cei din dreapta rîului s'au așezat prin văile Balcanilor. În sprijinul acestei teorii dl Nistor a adus o mulțime de argumente convingătoare, pe cari nu le putem înșira aici în întregime. Vechea teorie despre retragerea trupelor romane din Dacia Traiană la porunca lui Aurelian, nu poate rezista unei critici temeinice. Chiar în secolul al șaselea după Christos un scriitor, Iordanes, ne povestește că a învățat latinește la perfecție în mijlocul Romanilor danubieni. Pe urmă la șes exista o completă organizație municipală ca la vechii Romani, din care s'au păstrat o sumedenie de cuvinte ca: jude, lege, cetate etc.

Ba chiar din dreptul vulgar roman s'au păstrat până azi unele rămășițe în obiceiurile dela nuntă la Români. Dl Nistor a adus în discuție și cunoscuta legendă a sf. Dumitru, precum și alte dovezi numeroase din scrierilor bizantini.

Voind apoi d-sa să treacă și la înființarea cnezatelor românești precum și la cea a principatelor dunărene, comisiunea examinătoare care a asistat la acest interesant curs de istorie românească, i-a mulțumit dlui Nistor pentru expunerile d-sale luminoase, cu cari au rămas satisfăcuți pe deplin toți membrii comisiunei.

Seara s'au adunat membrii societății studențești „România Jună” precum și unii domni din colonia română din Viena în sala unui restaurant, unde l-au sărbătorit pe noul profesor, exprimânduși bucuria că Bucovina, dar mai ales tinerimea bucovineană va căpăta în persoana dlui Nistor un îndrumător conștios de menirea d-sale. Dl Nistor a mulțumit emoționat asistenței, în mijlocul căreia se aflau și mulți din foștii d-sale elevi, pentru delicata atențiune și sentimentele de dragoste curată cu care l-au întâmpinat.

La miezul nopții s'au împrăștiat cu toții pe acasă.

Argus.

Scrisoare din Roma.

— Iubileul Italiei. — Expozițiile. —

— Dela corespondentul nostru. —

Roma, 1 Iulie n.

Italia este în sărbătoare: s'au împlinit 50 de ani dela realizarea visului de unire a tuturor statelor din peninsula, și potrivit acestui mare eveniment, s'au organizat serbări și festivități, demne de această măreț realizare.

Ce era Italia acum 50 de ani?

Nu toți cititorii noștri știu amănunțele stărei de atunci, și deci datorită noastră de corespondent al „Tribunei” ne incumbă obligul de a face cunoscut mulțimei cititorilor noștri, motivul sărbărilor din acest an, și semnificația acestor festivități.

Era pe atunci Italia împărțită în mai multe state: Piemontul și Sardinia formau un regat; Lombardia și Veneția erau sub stăpânirea austriacă; Toscana și Parma formau două ducate autonome; Neapolul și Sicilia erau stăpânite de Regii Bourboni, constituind un Regat independent; iar Papa, stăpânca statele sale, cu Roma capitală.

Spiritul de independență, care a stăpânit și a condus în toate acțiunile sale pe poporul de gîntă latină, s'a trezit în toată peninsula italiană, odată cu fiorul de libertate ce în 1848 a sguđuit toată bătrîna noastră Europă.

S'a trezit vulturul latin, și din sbuciumul sfînt al dorinții de libertate, a ieșit în Italia Garibaldi, tot astfel cum pe plaiurile noastre Iancu; cu deosebire că Garibaldi a fost ajutat de regele Piemontului Victor Emanoil al II, ajutor care a avut sfârșitul încoronat cu cel mai prețios dar: unitatea națiunei italiene.

Unul după altul, statele italice se supun și aclamă pe noul rege: Lombardia, Veneția, Toscana, Neapolul, Sicilia; singură Roma, rămasă încă fidelă tradițiilor sale, nu voia să recunoască pe Victor Emanoil al II.

Capitala Italiei se fixase orașul Turin, un parlament se constituie și într'o ședință solemnă în ziua de 14 Martie 1861, Camera a decretat Italia unită, iar pe Victor Emanoil al II regele ei. După 14 zile, la 28 Martie din acelaș an aceeaș Camera a decretat Roma capitala Regatului.

Cu toate că națiunea italiană o dorise atît de viu, unirea completă și Roma capitala nu s'a realizat decât după 10 ani, în 1871, când Bersalierii sprinteni au spart zidul Cetății Eterne, au cucerit Roma pentru Italia; au dărîmat dreptul de domnie al Papei, au pus capăt unei ere istorice și au început o alta nouă.

Accasta este, în puține cuvinte, motivul jubileului din acest an.

Se sărbătorește deci Patria, și prin urmare, caracterul festivităților este măreț, așa cum îl cere semnificarea lui.

Roma întâi, și Turin al doilea, au fost de drept destinate ca să fie centru serbărilor.

La Turin, statul Italian a făcut o expoziție industrială, la care a pofit pe toate statele Europei să ia parte, cu produsele industriilor lor; la Roma, orașul artelor, Italia a făcut patru expoziții, una mai impunătoare decât alta, și la una din acestea — Expoziția de Belle Arte — a pofit și străinătatea, care s'a grăbit să ia parte la bucuria Italiei. Franța, Belgia, Austria Anglia, Spania, Ungaria, Rusia, Serbia și Germania și-au construit câte un pavilion propriu în localitatea numită Vigna Cartoni, unde Italia și-a construit un măreț pavilion de marmură, dedicat frumoaselor Arte. Din lumea nouă, Statele-Unite ale Americii de Nord s'au asociat la serbătorirea Italiei cu un pavilion; iar îndepărtatul Imperiu al lui Soare Răsare, galbena Japonia, a răspuns la apelul Italiei cu un curios pavilion japonez de scînd

Fabrica de tâmplărie

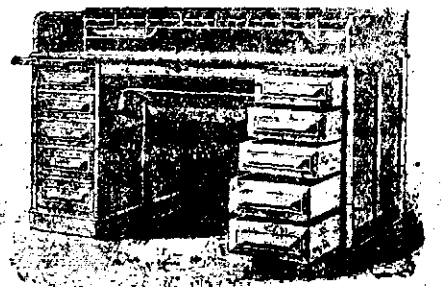
instalată cu putere de mașini

ERÖS VICTOR FIAI

din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobiliere complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școale după model în orice **Mobilier american** pentru birouri și sîpete cu stropuri pentru acte se pregătesc la comandă

și în diferite calități, precum se vede și din desemn.

duri, în care și-a trimis picturile și sculpturile sale minunate și exotice.

Dar și celelalte state mai mitite, au luat parte la expoziția de Belle Arte, și în săli anume rezervate din pavilionul Italiei, sunt lucruri de artă expuse de Elveția, Bulgaria, Grecia, Norvegia, Suedia, Danemarca, Olanda. Dela această manifestare artistică mondială, lipsește Turcia, Portugalia și... România.

A doua expoziție este cea etnografică: toate regiunile Italiei, cu caracterele lor, cu curiozitățile lor, cu locuitorii lor, cu obiceiurile lor, sunt reprezentate în vastul câmp „Piazza d'Armi”, unde construcții minunate, reprezintă fiecare parte din Italia. Este și un canal din Venetia, cu un palat de marmură și cu două gondole.

În mausoleul împăratului Adrian, azi numit Castel Sant' Angelo, s'a făcut a treia expoziție, cea retrospectivă. Sunt acolo arme, sunt tablouri, sunt locuințe, sunt prăvălii, sunt saloane papale, toate din epoci anterioare, cari dau o idee de viața din trecut. În această expoziție, sunt 56 de săli!

Iar a patra, în termele lui Dioclețian, este expoziția Archeologică, măreață prin obiectele de arheologie expuse dar mai ales prin însemnarea sa, căci aci se vede toată întinderea vastului Imperiu Roman, cu rămășițele latine ale soldaților, ale învingătorilor, ale învinguților și cu trofeele ce antichii romani a cules din toată lumea cunoscută pe atunci.

Cine vine la Roma în anul acesta, va vedea cea mai mare expoziție ce s'a făcut până acum în Europa, va avea ocazia să-și facă o idee de vasta stăpânire romană, va putea să guste arta modelată și pictată a întregii lumi.

I. T. Alian.

Invitare la abonament

Stăm în fața unui nou semestru de abonament. Acum când o campanie detestabilă, nelocală și ingrătă s'a pornit împotriva ziarului nostru, drept răsplătă pentru nesfârșitele sale servicii aduse cauzei naționale, avem îndoită nevoie de sprijinul prietenilor și a cetitorilor noștri statornici și credincioși, cari nu s'au lăsat mistificați nici terorizați.

Li rugăm pe toți să grăbească cu reînnoirea abonamentelor, și să facă o propagandă în cercul lor, pentru câștigarea de noi abonați, pe reștațieri să-și achite datoriile lor, căci ziarul nostru este avizat acum la propriile sale puteri în lupta grea ce o duce pentru interesele naționale.

În față, loviți cu șaptesprezece procese de presă, dintre cari cel dintâiu se va desbata la 16 August în spate loviți de focul concentric al unei propagande organizate de calomni, mincuni și invective, nădejdea noastră se reazămă pe acea parte sănătoasă a publicului nostru care are independența sa de judecată, spiritul de discernământ și devotament adânc, desinteresat și sincer pentru cauza națională.

Împelăm deci la ce e mai bun în societatea noastră, la acea parte a publicului nostru care poate crede în indemnurile cinstite ale unui ziar, în mărturisirile sale de credințe loiale și drepte, în căutarea ei însăș este nestrictă, loială, dreptă și cinstită.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Redacția și Administrația „Tribunei.”

Din străinătate.

Intervenția Germaniei în Marocco. De vre-o câțiva ani în întreaga Europa s'a simțit înbacseala unei atmosfere sufocante. Statele diferite se înarmează pe întrecute. Parlametele Angliei și Germaniei de pildă, fiecare gelos de înaintarea celuilalt, votează mereu sume fabuloase pentru creșterea unor flote care de care mai puternice. Valurile acestei înarmări generale au pătruns doar până și în monarhia noastră, unde știm cu ce cheltuieli enorme se înjghebează tocmai acum o flotă corăspunzătoare mai mult nizuintelor decât puterilor noastre. Pretutindeni e o febrilitate semnificativă și judecând după susceptibilitatea cu care se tratează statele europene unele pe altele, ușor se poate prevedea sfârșitul acestor veșnice și stăruitoare pregătiri de război. Mâni nevăzute, cari totuși se știu, aruncă azi aici, mâne dincolo, azi în Balcani, mâne în Serbia, scânteii cari nu se știe până când vor putea arde sub spuză, împiedecând izbucnirea unui incendiu general, care totuși va trebui să vină odată și să purifice atmosfera aceasta apăsată.

Iată-ne deci astăzi în fața unei noi crize. Am anunțat ieri că Germania care de câțiva vreme a stat departe de Marocco, acum fără de veste, spre uimirea întregii lumi diplomatice, a trimis la Adagir, pe țărmurii Marocului un vas de război cu menirea să apere viața supușilor germani de acolo, după cum spune ea. Actul acesta provocător al Germaniei, vestit de firele telegrafice în toată lumea, a atins pe toți diplomații și pe toate guvernele puterilor europene. Explicații peste explicații circulă în presă, declarațiile merg din toate părțile, unele amenințătoare, altele pasnice, după cum cer împrejurările și interesele statelor.

Cauza imediată a acestei noi ciocniri este, cum spunem și ieri, ura seculară ce există între cele două state dușmane, între Franța și Germania. Niciodată aceste două neamuri de rasă deosebită nu au putut să privească liniștite unul la progresul celuilalt. Germania cu firea ei egoistă, totdeauna s'a nuzuit să scurteze statul vecin al Francezilor, care n'a rămas nici el dator vr'odată. Așa a fost în trecut, așa este și astăzi. Când Franța mână de interesele ei a cercat acum sunt 6—7 ani să pătrundă în Marocco spre a-și crea colonii necesare unui stat puternic ca ea, Germania fără să se gândească mult a luat o atitudine ostilă acestor nizuinți franceze și într'o bună zi însuși împăratul german s'a prezentat în Marocco proclamând într'o vorbire dreptul la libertate al marocanilor. A urmat conferența dela Algiziras, încercături diplomatice, din cari francezii au știut să iasă învingători, urmându-și calea lor, de astădată sub masca unei penetrațiuni pacificatoare, care nu excludea și un fel de cooperare cu Spania, cooperare în care de altfel rolul Franței era covârșitor. Într'un anumit moment, Spania s'a trezit însă abandonată aproape cu totul. Deși o convențiune secretă îi impunea rezerve, ea totuși a pășit împotriva Franței, sora sa de sânge, dând astfel prilej binevenit Germaniei să se amestece din nou în detrimentul rivaliei ei îndărătnice. Repede a găsit o formulă, destul de puțin învaluită și a trimis acel vas de război, cu numele Panther, care figurează pe coloanele tuturor gazetelor mondiale. Puterile europene nu au luat până astăzi o atitudine răspicată. Se știe însă că alături de Germania stă Austro-Ungaria, Italia și în ori ce caz Spania. Franța poate să conteze la sprijinul puternic al Angliei, pe care ea încă a sprijinit-o în Egipt. Nu se cunosc până acum intențiile Rusiei, care va avea un rol preponderent în deslegarea crizei marocane.

Ziarele de pretutindeni discută toate posibilitățile, cele franceze atacă Germania, cele germane Franța, iar unele engleze aduc aminte germanilor că mai există o flotă engleză destul de puternică. Se nțelege că nimic pozitiv nu se poate încă prevedea. O dorință generală a tuturor cetățenilor diferitelor state există însă: Să se evite cu ori ce mijloace izbucnirea unui război, care în împrejurările actuale ar putea lua proporțiile unui război european și care n'ar aduce decât o cheltuie fără foloase de bani și energie.

Despre iluzii.

De Aurel Bratu.

(Urmare).

Dar îndată m'am liniștit; Era un trunchiu răscuit de copac adus acolo, din cine știe ce pădure, de șuvoaiele de apă cari sapă fără milă fundul văcelor din împrejurimi....

După ce am ocolit, cu destulă trudă, o mlaștină mocnită, cu marginile înăbușite de țiprig, rogoz și alte plante de baltă, am ajuns la poala unui deal, cu coasta surpată pe tot șiragul, formând maluri drepte, ce semănau de departe cu zidurile ruinate ale unor cetăți. Când am ajuns la locul, cam pe unde, după spusa oamenilor, s'ar fi ascunzând șarpele, am început să-i caut cu de-amănuntul ascunzătoarea...

Nu după multă trudă, descoperii, săpată în mal, o vizuină cu intrarea rotundă ca gaura șarpelui, fără să mai stau pe gânduri, ocolii dâmbul și suindu-mă pe deal, mă așezai deasupra vizuinii, hotărît să stau la pândă acolo, până ce s'o ivi de undeva jivina împotriva căreia acum prisesem o ură înverșunată, de răzbunare, că mă adusesese prin aceste locuri.

Ca pe o bancă înaltă, stăteam cocoțat pe mușche, cu picioarele în jos, lipite de zidul de pământ, cu pușca la îndemână, gata să mă folosesc la cea dintâi mișcare.

Înainte mea, în vale, se odihnea ghiolul cu apa-i atât de nemișcată, că par'că ar fi fost încheagată. Pe alocuri, pâlcuri de papură deasă, de nepătruns, îi întrerupea luciră argintată, pătându-o cu umbre negre, care își înecau răsfrângeră în adâncul liniștit al apei.

Era tăcere și liniște în jurul meu ca și când nu s'ar fi pomenit undeva vre-un sat sau cătun. Da nici un călător nu se vedea supărând praful de pe drumul care se lungea alături cu iazul, și nici o vită, cel puțin, nu se zărea albind în tot cuprinsul îmbrăcat în verde. Într'un rînd mi-se părea că deslușesc până și sorbul ușor al scăderii apei din mlaștina din vale. Dela o vreme liniștea asta începea să mă îngrijoreze și mă prindea gândul să plec cât mai repede de acolo; dar parcă nu mă puteam hotări.

Deodată tresării, deslușind un foșnet ciudat care pornea chiar din buruienile uscate, de jos, de lângă malul pe care stam, îndată să și ivi din desime, cu mlădierele lui jilave, un șarpe mai înspăimântător poate decât cum mi-l zugrăviseră oamenii din sat.

L-am văzut numai spinarea-i cenușie stropită cu alb de argint, iar când își ridică deodată capul lui solzos tăiat de o dungă neagră, am simțit că mi-se lungesc picioarele tot mai mult spre gaura înspăimântătoare jivine. Am vrut să le trag în sus, dar pace: se făcuseră atât de grele că parcă erau turnate din cel mai greu metal. Și numai când auzii un săsăit ca de găscan supărat, mi-am dat seama că am o armă în mână. Dar nu-mi aduc aminte cum am ridicat-o și acum am putut lua la ochi capul cel hăd care se hățina încoace și încolo după undulările supărate ale reptilei.

După detunătură, am rămas câteva momente cu ochii închiși, nesimțind altceva decât o amorțeală ciudată la amândouă picioarele. Și poate ași mai fi stat câțiva timp în nemișcare, dacă nu m'ar fi trezit din acea toropeală, un sgomot de voci omenești și scârțăiturile unor cără, care se apropiau. Atunci avui îndrăzneala să mă uit în jos.

Pe pământ, se svârcolea încă, cu capul măcinat de haliciurile din pușcă, un șarpe care nu era cu mult mai lung decât cărja protopopului din județul nostru...

Cine a urmărit cu luare aminte această expunere, a putut să observe, că aci e vorba de o mulțime de iluzii ce le-a avut persoanele din piesă. Iluziile acestea sunt provocate mai mult de spaimă, (scriitorul le și întitulează „Născocirile spaimii”) apoi de sugestie și sunt felurite dela unul la altul, cu toate că se referă la unul și acelaș lucru. Iluzia depinde dela starea sufletească a omului, dela cultura lui, dela împrejurările în care se află în singurătate etc.

Iluziile provocate prin sugestie au o importanță deosebită pentru noi. Știm că sugestia este arta de a modifica un individ, însuflându-i credința, producându-i iluzia că el este sau poate

rezorturi ale educației. Orice educație chiar trebuie să tindă către acest scop: a convinge pe copil că el e destoinic a faptului binele și nedestoinic a faptului răul, ca să i-se dea în fapt această putință și această neputință; a-i insufla credința că el are o voință tare, ca să i-se împărtășească forța voinței; a-l face să creadă că el are libertate morală, e stăpân pe sine, pentru că ideea de libertate morală să tindă a se realiza. Foarte adeseori e de ajuns să spui ori să lași pe copii să creadă că li-se bănuște cutare sau cutare însușire bună, pentru că ei să-și dea toată silința de a îndreptăți această părere. A tăgădui puterea înfrînătoare a propriei sale cunoștințe, este a se lăsa cu dragă inimă în voia tuturor întâmplărilor îmbolditoare.

Și ipnotizorul care vrea să producă cu siguranță un fapt are grijă de a sugera, odată cu ideea, acest fapt, ideea, că nu va putea să nu-l facă; el creează totodată o tendință de a lucra și iluzia că nu va putea să se împotrivescă acestei tendințe; el atâță astfel creierul întărindu-l asupra tuturor celorlalte. El creează deci prin iluziile produse prin sugestie o stare cu totul artificială și bolnăvicioasă asemenea acelor stări de lipsă de voință observate la numeroși bolnavi.

Un doctor, spre pildă, sugerase mediului său iluzia unui furt, fără iluzia că nu s'ar putea împotrivi acestei sugestii. La deșteptare mediul vede un ceasornic, întinde mâna, apoi se oprește. „Nu, aceasta ar fi un furt”, zise el. Doctorul îl adoarme iarăși în altă zi. „Vei băga limba aceasta în buzunarul d-tale; nu vei putea face altfel. Mediul după ce s'a deșteptat, vede limba, stă un moment pe gânduri, apoi strigă: „Pe legea mea, atât mai rău!” și bagă limba în buzunarul său.

În treacăt fie zis, să nu ne facem iluzia că acest caz ar fi identic cu acela, despre care se vorbea mai deunăzi prin ziarle noastre.

Iluziile produse prin sugestie lucrează de multe ori în chip vindecător asupra bolnavilor. Medicii — nu fie zis cu supărare — adeseori operează cu iluzii, mai ales când e vorba de rane sufletești. Ele, cauzează însă și morburii. Bunăoară ipocondria este un morb cauzat prin aceea, că pacientul interpretând fals unele fenomene trupesti și fără nici un motiv, își sugerează ideea, că e greu bolnav, sau exagerează greutatea unui morb, de care în realitate suferă și care nu e tocmai de speriat.

INFORMAȚII.

ARAD, 4 Iulie n. 1911.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță o neînsemnată cădere a temperaturii, cu ploi și furtuni sporadice
Temperatura la amiază a fost de 22.1% Celsius.

— **In onoarea dlui profesor Andreiu Barseanu,** care după încheierea anului școlar se va muta la Sibiu, eforia școalelor noastre va aranja, precum aflăm cu plăcere, în seara zilei de Sânt-Petru un banchet de adio. Amănunte vom aduce în nr.ii viitori. Ne bucurăm, că eforia școalelor noastre ne va da în modul acesta frumosul privilegiu de-a sărbători și a ne lua rămas bun dela distinsul nostru profesor și vice-președinte al „Asociațiunii”.
„Gaz. Tr.”

— **Un creștin bun.** Dimitrie Dobrin cunoscutul fruntaș din Arad, pe care Dumnezeu l'a dăruit cu avere frumoasă și cu suflet creștinesc și până acum a făcut daruri însemnate pentru biserică; dânsul a făcut pe cheltuială proprie și a dăruit mai multe ornate preoțești, astăzi și-a încoronat opera binefacerilor prin întemeierea unei fundații de 6000 cor. pentru biserica catedrală din Arad. Dumnezeu să-i însenineze bătrânețele și să-i răs-

plătească din vistieria bunătăților sale nemărginite fapta această creștinească.

— **Dela „Asociațiune.”** În înțelesul paragrafului 17 din „Regulamentul general al secțiilor științifice-literare ale Asociațiunii” convocat prin aceasta pe onorații membri ai secțiilor pe ziua de Vineri în 14 Iulie st. n. la 10 ore a. m. la *ședința plenară ordinară* care se va ține în sala de ședințe a biroului „Asociațiunii” cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea ședinței plenare la orele 10 a. m.
2. Raportul secretarului literar către ședința plenară.
3. Stabilirea ordinei de zi.
4. După amiază ședințele singuraticelor secții.
Sibiu, în 16 Iunie 1911. Prezidiul Asociațiunii: P. Cosma.

— **Alegere de preot.** Duminecă, 12/25 Iunie a. c., s'a ținut alegerea de preot în parohia vacantă din comuna Vălceni (com. Torontal). Actul alegerii a fost condus ca prezident de adm. protopresbiteral dl Mihai Păcățianu din B. Comloș. S'a ales cu mare însuflețire bravul tânăr *Iuliu Hălmăgian*, absolvent de teologie, de naștere din comuna Igrăș, întrunind o majoritate de 80 voturi, față de ceilalți doi candidați. (Fleșer din Neru și Voniga din Ghirec.)

— **Dela „Dacia.”** Primit următorul aviz: Vă aducem la cunoștință, că societatea noastră academică „Dacia” (Cernăuți) întrunită în adunarea generală din 29 Iunie a. c. și-a ales următorul comitet: Președinte: Nicu Turturean, stud. fil. Vice-președinte: Ioachim Obadă, stud. fil. Secretar I.: Nicolai Palmar, stud. fil. Secretar II.: Alecu Bocănețu, stud. fil. Casar: Nicolai Vitriuc, stud. fil. Bibliotecar: Ioan Axani, stud. jur. Econom: Nicu Lutie, stud. jur. Controlor: Ilie Stoleriu, stud. jur.

— **Masa studenților români din Brașov.** Primit la redacție darea de seamă a XIII-a pe anul de gestiune 1910—11 publicată de directorul gimnaziului nostru d. Virgil Onițiu. În broșura, care se estinde pe 31 pagini găsim interesante amănunte privitoare la dezvoltarea și mersul acestei instituții umanitare. Între altele ni-se spune, că în cei 13 ani de existență a mesei s'au ajutat 479 școlari plătind-se pentru întreținerea lor suma respectabilă de 56,196 cor. 91 bani. Anul acesta au fost împărțiți cu prânz gratuit 24 elevi, iar 14 cu beneficiul de jumătate. Pe mai multe pagini urmează pomelnicul acelor, în a căror amintire s'au făcut contribuiri și pentru a căror odihnă de veci se ține anual câte un parastas. Urmează apoi contribuțiile făcute în decursul anului și numele marinimoșilor contribuenți. Avera totală a mesei studenților socotită în coroane face la 1 Iunie n. 1911, coroane 58,652.52.

— **Rusia a cumpărat 20 de aeroplane.** Din Petersburg se anunță: Ministrul de război a hotărât să se cumper 20 de aeroplane; sistemul lor va fi adoptat în urma unui concurs.

Consiliul de miniștri a hotărât să ceară 277,188 ruble pentru detașamentul aviatorilor. Opt detașamente de aviatori vor fi înființate în cursul anului 1912.

— **Moștenitorul Turciei la Roma.** Ducele Iz-zedin Iussuf, moștenitorul tronului otoman a sosit ieri în Roma. Pentru întâmpinarea lui se făcuseră mari pregătiri și gara toată era pavozată cu drapelul turcesc și italiene. Pe peron aștepta însuși regele împreună cu ministrul președinte și președintele camerei și al senatului. În suita regelui se afla și prefectul, primarul Nathan, pașa Hilmi și membrii ambasadei turcești împreună cu alte somități. Când trenul moștenitorului a intrat în gară, muzicele au intonat imnul turcesc. După salutul dintre cei doi dignitari trăsura regală a luat drumul spre Quirinal, unde ducele a fost primit de regina, împreună cu în-

treagă curtea. După amiază a avut loc o inspecție militară în cazarma Umberto, cu care prilej au fost inspectate trupele din toate armele aflătoare în garnizoană. La inspecție a fost de față și ministrul de război al Italiei, împreună cu șeful statului major și alte somități militare.

— **Cutremure de pământ.** Orașul San-Francisco nici azi nu s'a recules după groaznicul cutremur de pământ din 1906 și Sâmbăta trecută era să cadă de nou jertfa unui cataclism. După amiază pe la ceasurile două, populația a semnalat un scurt sbucium în adâncul pământului, dar s'a liniștit în curând, căci sbuciumul nu s'a mai repetat. Puțin în urmă s'au auzit bubuituri puternice în adâncuri și lumea alerga plină de spaimă, căutând scăpare în liber. Palatele au plesnit în temelii și pe străzi se desfăcuseră guri adânci în pământul plesnit. Aparatele telefonice și telegrafice au fost distruse iar funcționarii și-au părăsit slujba fără să se mai întoarcă ziua aceea în birouri. În Nevada s'a semnalat deasemenea cutremurul și debaterile la tribunale și judecătorii au fost întrerupte. Prilejul a priit și pușcărișilor, căci o mare parte folosindu-se de spaima deslănțuită între paznici, au evadat. Aparatele seismografice au semnalat de astădată cutremurul venind dinspre mare nu ca cel de acum cinci ani.

— **Act de recunoștință.** Din prilejul «Convenirii noastre sociale», aranjate la 11 Iunie (ziua primă de Rusaliu), cu scop de a sări în ajutorul fraților din Broșteni, nenorociți prin foc, au binevoit a-și răscumpăra biletele de intrare: Dr. Liviu de Lemeny, avocat cu 5 cor., Ioan de Preda, adv. cu 4 cor., Paul Munteanu, c. și r. col. pens., Romul Perian, cassarul Reun. rom. agr. și Vasile Gămulea, funcț. de bancă pens. cu câte 1 cor. iar suprasolvenți au fost Ioan Precup, contabil, Constantin Ban, măestru curelar și Victor Păcală profesor cu câte 1 cor.; Ioan Ursu de Margine, inginer de comasație, P. Iliș compactor (Orăștie), Petru Bota croitor, Petru Cosciuc funcț. pens. (Mediaș), Stefan Toth croitor cu câte 2 cor., Petru Stângu, funcț. de bancă (Orăștie) cu 3 cor., Nicolae Bordea cizmar cu 30 bani, Emil Petru, mășar cu 20 bani iar cu palaria «Dumnezeu vede», purtată de subscrisul prezident dela om la om s'a adunat 19 cor. 08 bani.

Din venitul curat am trimis pe calea d-lui protopresbiter Avram Păcurariu din Mercurea Românilor nenorociți din Broșteni 60 cor., apoi am adaus la fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare 50 cor., fondului Episcopul N. Popea pentru masa învățăcei or meseriași cor. 20.96, fondului And. baron de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor cor. 19.08 adunați cu palaria «Dumnezeu vede», fondului iubitor N. colae Cristea pentru monumentele bărbăților binemeritați ai meseriașilor, cor. 20 și fondului steagului cor. 10.

Aducem cele mai sincere mulțămite tuturor acelor, cari contribuind în mod generos la buna reușită și a acestei întreprinderi, menite a întări clasa noastră de mijloc, au adus denarul lor în folosul celor mai avizați la ajutor dintre noi.

Sibiu, din ședința comitetului «Reuniunii socialilor români din Sibiu» ținută la 27 Iunie 1911. Victor Tordășian presid., Stefan Muca notar.

— **Cine dorește a avea cartea despre cursurile de vară din Vălenii de Munte** să se adreseze librăriei «Tribuna». Cartea se capătă gratis numai pentru portul poștal trebuie alăturat o marcă de 5 fileri.

— **Maurice Barrès despre cultura germană.** Barrès, Lotaringian de naștere, a vorbit la Nancy despre cultura germană. Povestește de înfrurirea ce-a avut Stanilas de Guaita, admirator înfocat al legendelor Rinului. Arată că nu poate socoti pe nimeni mai pe sus de «artistul cu fruntea naltă și care arunca foc cu mâinile», adică de Goethe. «Iubesc pe Schiller», zice el, care a cântat pe eroinele noastre naționale, Maria Stuart, fica Guisilor și pe sfânta Janne d'Arc. Cele trei strofe ce i-a închinat ca s'o răsbune de ocările lui

Magazinul de Mobile

Cel mai mare și mai bine asortat magazin în Ungaria-de-sud Mare depozit în obiecte fine, până la cele mai fine. Mobile de cea mai bună calitate o specialitate: Mobile din lemn masiv, lucrate fără aplicație. Prețuri fixe. Comandele se efectuează prompt și conștiințios.

Voltaire nu le va șterge nimic din inima Lotaringienilor.

De părere că Lotaringia datorește mult culturii române, înțiririi de tot felul a elementelor romanizate asupra Germanilor din aceste locuri. De acela și mai târziu atâția bărbați însemnați s'au ridicat de aci folosindu-se de cultura românească. Dimpotrivă Germania n'a putut scoate nimic de seamă din acest popor.

Amintește un distih adânc al lui Schiller; Rîzice Moselei: «De mult te țin în brațe, febră lotaringeană, dar nu mi-a dat încă un fiu». Se putea mai bine caracteriza nerodnicia înțiririi germane aci.

Barrès îndeamnă profesorii dela Universitatea din Strasburg să trimită pe studenții lor să-și de-vârșească studiile la Paris.

Aventura unui inginer german. Doi antați greci, Lotios și Strati, au prins pe un inginer german angajat cu conducerea unei linii ferate ce se află în construcție pe aproape de Monastir, și l-au dus în munți, cerind dela familia lui o sumă enormă, drept răscumpărare. Aceasta a cerut ajutorul autorităților turcești, cari au trimis la fața locului pe un judecător din Monastir, care va conduce o trupă de două sute de ostași în munți, doar va da de urma bandiților. E teamă încă că înainte de ce-i vor putea prinde, inginerul va fi mort, fiind cunoscută cruzimea acestor greci criminali.

Un atentat la punga unui călător. În trenul accelerat al societății sudice ungare călătorea un funcționar dela consulatul german. Pe aproape de Kaposvár a adormit și desigur vr'un binevoitor care călătorea în acelaș compartiment i-a furat punga în care avea 4000 de mărci în bancnote germane și 12000 coroane bancnote ungurești. Pungașul și-a pierdut urma și desigur s'a dat jos la vr'o gară înainte de ce s'ar fi deșteptat funcționarul, căci până acum, cu toate cercetările nu i-au putut da de urmă.

Revărsările din Bulgaria. Din Constanti-nopol vine știrea că în urma ploilor torențiale din vremea din urmă o mare parte a râurilor din Bulgaria s'au revărsat, iar populația a evadat în munți. Expresul Berlin a trebuit să se oprească pe aproape de Filipopol, neputând să-și continue drumul din cauză că acele se ridicaseră la o înălțime de trei metri, în lungul liniei, iar pe alocurea au spălat și valul de apărare. Pasagerii sunt expuși la post săc, căci toate alimentele valorosului restaurant s'au isprăvit, și provizii nouă nu se găsesse nicăiri.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți aplicați la meserii, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au mai dăruit: V. Taflan, I. Popescu, A. Joandrea, T. Chioresanu, H. Boia, O. Comș, E. Muscă, sodali lăcătuși, I. Teodor, grădinar, N. Barna, D. Căianu, Nic. Mera, sodli pantofari, I. Chidu, sod. pietrar, Nic. Chirea și T. Bojiță, sod. rotiri, Laz. Hedu, sod. zidar, G. Limpede, sod. cismar, Victor Maniu, frizer, I. Moldovan, zidar, I. Săucea, sodal măsar, I. Tatu, s. croitor, fiecare câte 20 b. M. Fărcaș, sod. almar, I. Maier, sodal măsar, câte 40 bni. G. Costiș, sodal măsar, I. Goța, sodal faur, C. Marcu, sodal lăcătuș, câte 30 bani. „Societatea Coroana” 22 bani. Dșoarele Simtion 60 bani. N. Stanciu și comp. Petru Monda, mehanici, I. Roman, frizer, I. Hira, P. Bota, croitori, T. Moldovan, V. Ban, cismari, Com. Mănzat, măcelar, câte 1 cor. Stefan Moga, franzelar 2 cor. P. Mihaileșan, pantofar, 50 bani. Val. Literat, par., Luța 40 bani, 20 copii de școală din Feldioara-Brasovului, cercetând cu învățătorii lor Reuniunea, la pălăria „Dzeu vede” au dat 64 bani, Ioan Sporia, director școlar, N. Ilie, I. Dima, învățători (Feldioara), Vas. Creangă, inv. (Sân-Petru), I. Alexandru, par., (Himbav), câte 1 cor. și Maria

T. Pârvu (Feldioara) 40 bani, Dr. Nic. Cristea, avocat, Ocna, în amintirea prietenului său prof. A. Bratu 5 cor. I. Podea, paroh, (America) 2 cor. Starea fondului 747 cor. 54 bani. Pentru prinos aduce mulțămite în numele comitetului: V. Tor-dășianu, prezident.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
In fața palatului administrativ (comitatului)

Făina lactată NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență cafoarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărșăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura »Ingrijirea Copiilor« se poate avea gratuit de la NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.

Mișcare culturală și socială.

12 Iulie n.

Ilie-Murășana: petrecere populară și reprezentație teatrală, cu prilejul adunării generale a despărțământului Dobro-lia a «Asociațiunii» și a societății pentru fond de teatru.

Programa e următoarea:

1. La 8 ore dimineața, serviciu divin în biserica română gr.-or. La 10 ore sfintirea unui clopot și 4 prapori, procurate din contribuiri benevole; eșirea cu lîtia la câmp.

2. La 12 jum. ore prînz comun la restaurantul »Bauer«. Taxa 2 cor. de persoană. Ceieșe doresc a lua parte, sunt rugați a se anunța, cel mult până în 10 Iulie n., d-lui Ioan Iancu în Ilia.

2. La 2 ore p. m. adunarea generală a despărțământului »Asociațiunii« în curtea cea mare a băncii »Progresul«.

4. La 3 ore p. m. adunarea generală a despărțământului »Societății pentru fond de teatru«, tot în curtea »Progresului«.

5. După terminarea adunărilor petrecere populară, tot acolo Intrarea liberă. Contribuiri benevole se primesc cu mulțumită.

6. Seara la 8 ore teatru în sala dela restaurantul »Bauer«.

16 Iulie n.

Cehalul-Românesc: a V-a adunare cercuală a despărțământului »Tușnad« al Astrei. Adunarea va avea loc la orele 3 d. a.

Seara la orele 7, petrecere cu dans.

Adunarea și petrecerea se vor ținea în liber, în pădurea comună. In caz de vreme rea — în școala gr.-cat.

ECONOMIE.

O nouă instituție de revizori.

În »Pénzügyi Szemle«, organul oficial al înșoțirii regnicolare de institute financiare (Pénzügyzetek Országos Egyesülete) dl Dr. Hántos Elemér vorbind de reformele, ce sunt a se introduce la institutele financiare, pledează îndeosebi pentru înăugurarea unei reviziuni mai stricte. Nu e aderentul reviziunii din partea statului, ci al reviziunii, autonome. Experiența a arătat superioritatea reviziunii din urmă față de cea dintăiu.

În organizarea aceasta, noi Românii suntem în avans. »Solidaritatea« își împlinește chemarea de ani de zile în mod mulțămitor și dl Dr. Hántos se va fi inspirat, de bună seamă, și din rezultatele înșoțirii românești, când stăruiește așa de energic pentru înființarea »Reuniunii revizorilor un-gari« (»Magyar Revizori Szövetség«).

Până aci toate ar fi bune. Dar este un punct, asupra căruia trebuie să ne lămurim și trebuie să se lămurească mai întâi »Solidaritatea«. E punctul, în care se zice că revizorii experți ai acelei reuniuni contemplate vor controla, în tot anul, toate băncile, al căror capital și fonduri proprii nu trec de 10 milioane coroane. Cum nici o bancă românească nu este în situația aceasta, ar urma ca toate să fie controlate de revizorii numiți.

Contra reviziunii nu avem nimic și nu trebuie să avem nimic, facă-se aceasta și din partea Anglușului. Dar cât timp noi, de bună voie, ne-am pus la cale un revizorat, părerea noastră e că acesta formează în sine un organ de control cel puțin așa de eficace, ca al băncilor cu capitaluri de peste 10 milioane, pe cari proiectul d-lui Hántos le lasă afară din cadrul revizoratului contemplat, tocmai pe motivul, că acele bănci mari au bune organe de control. E vorba dar, de prestigiul și autonomia »Solidarității« noastre, când se cere lămurirea acestui punct, înainte ca proiectul d-lui Hántos să devină — eventual — lege.

lată, de altfel, proiectul în întregime:

Proiect de lege despre controlul institutelor financiare.

§. 1. În aplicarea legii prezente, ca institute financiare se consideră acele societăți pe acții, cari se ocupă în mod profesional cu afaceri de bancă și de schimb, cultivând și afacerile de depuneri.

§. 2. Fiecare institut financiar, a cărui avere proprie (capital și fonduri de rezervă) nu trece de zece milioane coroane, stă sub control.

§. 3. Controlul se extinde asupra examinării contabilității și gestiunii institutului, precum și asupra censurării exactității conturilor bilanț și profit și pierdere.

§. 4. Controlul se efectuează odată la an, prin examinarea din partea unui expert.

§. 5. Controlul îl exercitează experții, cari aparțin și lucrează sub supraveghierea »Reuniunii Revizorilor Ungari«.

§. 6. Cualiția, procedura și taxele agenților controlori le regulează ordinațiunea ministerului de finanțe, după avizul »Reuniunii Revizorilor Ungari«.

§. 7. Pe agenții controlori îi alege, pe trei ani, adunarea generală ordinară a institutului financiar dintre revizorii luați în registrul, făcut spre acest scop de »Reuniunea Revizorilor Ungari«.

§. 8. Contra procedurii agenților controlori se dă drept de recurs la »Reuniunea Rev. Ungari«, care decide definitiv în chestia controversată.

§. 9. Revizorul e dator să documenteze exercitarea reglementară a controlului prin subscrierea numelui său pe bilanțul institutului. Fără de subscrierea aceasta, tribunalul nu ia la cunoștință statorirea bilanțului.

§. 10. Cu executarea legii acesteia se încredințează ministerul de finanțe și ministerul de justiție.

»Rev. Ec.«

Gavr. Todica.

Atelier optic. Isvor vrednic
de încredere și ieftin pen-
tru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

Giuvaergiu. Mátyás király-tér 15.

Fosta prăvălie HUSZNIK.

Își recomandă magazinul său bine asortat cu ci-sornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și la articole optice.

BIBLIOGRAFII.

„Noua Revistă Română” de sub direcțiunea dlui C. Rădulescu-Motru, are următorul sumar: *Noutăți*: Biserica și unitatea culturală. Cearta din jurul „Tribunei”. Răspunsul dlui Dr. Istrati la scrisoarea dlui A. Gorovei. — *Chestiuni actuale*: C. Rădulescu-Motru: Spre lauda politicianismului. *Psihologie*: I. Nisipeanu: Spiritul negativ și cel afirmativ. *Chestiuni culturale*: O. Tafrali: Iarăși studiile clasice și învățământul secundar. *Literatură*: Haralamb Lecca: Chinuri (versuri). Oreste: Fantezii de iarnă. Villiers de l'Isle-Adam: Legenda elefantului alb, trad. de I. Botez. *Insemnări*: „Primăvara literară”. „Fantome”. Legenda Banului Mărăcine. Propuneri pentru reforma universitară. *Revista revistelor*: Arhiva. Revista științifică „Adamachi”. *Natura*. Săptămâna politică și culturală. *Revue Contemporaine*. *Memento*: Redacția și administrația: București, Calea Victoriei 62. Abonamentul pe un an 10 lei; 25 bani exemplarul. Număr de probă la cerere.

A apărut și se găsește de vânzare la librăria «Tribuna» cu prețul de 50 bani:

«Ce e Tribuna zilelor noastre» de Octavian Goga.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua harță și urzitorii ei.
2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: Tovărășia «Tribuna» — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: Budapesta — București.
7. Prin noi înșine.
8. Adevăruri.
9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

A apărut și se găsește de vânzare la „Librăria Tribuna” cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

Cuprinsul volumului e:

Raffael;
O țară fericită (Germania);
Pictura olandeză;
Michelangelo;
Rembrandt;
Tizian;
Din țara morilor de vânt;
Căpři;
Cel mai mare idealist;
Sora lui Leopardi;
Sorrento;
Savonarola.

HEISZ
MIKSA

fabrică de
MOBILE

în

Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

Caut un post de pădurar

eventual ca conducător în vre-o moșie din România, sunt de 31 de ani român silviculturist absolut cu paxă de mai mulți ani câștigată în domenii mari și sunt vărsat în toate ramurile economice. — Postul îl pot ocupa cu 1 August. Oferte la adresa Adm. »Tribun« în Arad.

GRUBER DEZSO

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și totfelul de articole.

Prețuri solide!

| Serviciu conștiințios! |

De vândut.

10 butoaie pentru vin de 100—120—160 litre. — Arad, Strada Boczkó, nr. 3.

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod în „
CLUJ-KOLOZSVÁR.
(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)
Pune dinți și cu plăcire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

De vândut. Un locomobil cu mașină de treerat, 4 cai putere. — Se poate privi la magazinul de lemne a contelui Zselénszki, Arad, Strada Nagyvárad 12.

Leon Tolstoi.

52

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Vocea căpitanului începu să tremure.

— D-ta ești abea de două zile soldat, ca mâne vei fi aghiotant; ce o să-ți pese dtale dacă se va spune că în regimentul dela Pavlograd sunt hoți? Nouă însă nu ne este indiferent, nu-i așa Denissoff? Denissoff tăcea mereu...

— D-ta prin simplu capriciu nu vrei să-ți ceri scuze, urmă căpitanul, dar noi, ăștia bătrâni, am trăit și vom muri în acest regiment. Ei bine, onoarea regimentului ni-i scumpă, foarte scumpă. Nu te porți frumos, nu, îți spun eu. Și căpitanul întoarse spatele lui Rostoff.

— Dar, pe toți dracii! căpitanul are dreptate, strigă Denissoff; hotărăște-te, Rostoff.

Rostoff, roșind și pălind, privea rind pe rind la ofițeri.

— Nu, domnilor, să nu credeți că sunt încăpăținat... cinstea regimentului... dar am să vă dovedesc că țin și eu la cinstea regimentului... În sfârșit, e adevărat; nu am dreptate!

Ochii îi erau plini de lacrimi.

— Da, numai eu nu am dreptate. Ce mai vreți dela mine?

— Ah! îmi placi mai bine astfel, conte, zise căpitanul dând lui Rostoff acest titlu ca să-l răsplătească

pentru buna sa purtare. Da, Exelență, mergi și-ți cere scuze.

— Domnilor, voi face ce veți dori, nu voi mai spune nimic, dar nu pot să cer scuze. Cum vreți să cer iertare ca un copil mic?

Denissoff pufni de ris.

— Dar o vei păți, spuse căpitanul. Comandantul se va răsbuna pentru încăpăținarea d-tale.

— Vă asigur că nu din încăpăținare; nu vă pot zgriji sentimentele mele; mi-e cu neputință să-mi cer scuze.

— Fă, cum dorești, urmă căpitanul; apoi adresându-se lui Denissoff:

— Si pușcașul cela, unde a dispărut?

— Trece drept bolnav; mâne va fi șters din cadre.

— Curat că e bolnav! Nu pot să-mi explic altfel, spuse căpitanul.

— Bolnav ori nu, strigă Denissoff, când mi-o cădea în ghiare îl sugrum.

Gerkoff intră în încăpere, strigând:

— Domnilor, rășboiul începe; Mack și toată armata lui au fost puși pe fugă.

— Minți!

— L-am văzut cu ochii mei.

— Cum! l-ai văzut pe Mack în carne și oase?

— În orice caz, pentru vestea asta Gerkoff merită și-l cinstim cu o sticlă de vin. Dar cum de ai ajuns tu pe aici?

— M-au retrimis la regiment, pentru că am felicitat pe un general austriac de reîntoarcerea lui Mack.

Un aghiotant al regimentului intră și confirmă știrea adusă de Gerkoff

Se dete porunca ca a doua zi de dimineață soldații să se pună în marș.

— Domnilor, intrăm în campanie...

— Cu atât mai bine, ni-s'a urit de când mucezim pe loc.

XXXI.

Kutuzow se retrase către Viena, svărlind în aer podurile dela Braunau și Linz. La 23 Octomvrie trupele rusești trecură riul Ens. Carele armatei rusești, artileria și trupele se târăneau pe la amiază prin străzile orașul Ens, de cele două părți ale podului.

Era o zi caldă și ploioasă de toamnă; de pe înălțimea unde erau așezate bateriile rusești cari apărau podul, privirile cuprindeau o întindere vastă, care aci se voala sub o perdea de ploae oblică, aci se întindea limpede; descoperind de departe, sub lumina soarelui, văi strălucitoare și smălțuite.

Se zărea orașelul cu căsuțele-i albe și cu acoperșurile roșii, biserica și podul; la curba Dunării se desebiau bărcile, insula și castelul cu parcul său; se vedea de asemenea și malul stâng al Dunării, abrupt și semănat cu brazi, turnurile mănăstirei, iar în dosul pădurii și, departe, pe munte, de cealaltă parte a Linzului, patrulele inamicului.

În mijlocul tunurilor se ținea șeful corpului din arma de armată, cu un ofițer din suită și cerceta locul cu un ochian. Puțin mai în urmă, și călare pe tun, ședea Nesvitzski, trimis la arier-gardă de comandantul șef. Un cazac, sosit împreună cu el, îi întinse un săculeț și o ploscă, iar Nesvitzski oferea ofițerilor prăjituri și veritabil **doppel Kummel**. Ofițerii îl înconjurau veseli, unii stând în genunchi, alții sezând pe iarba udă, cu picioarele încrucișate.

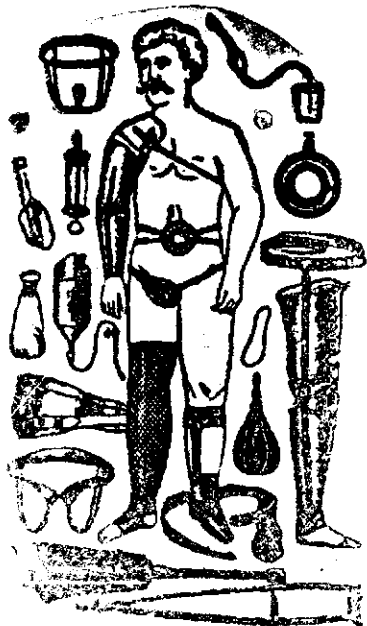
În vremea asta generalul urma să observe dușmanul, ale cărui baterii se vedeau și din mijlocul cărora ieșea deodată un fum alb și lăptos.

(Va urma).

De atenția cumpărătorilor de **mobile**

le recomand magazinul meu din Arad, strada Fejsze No 6 unde țin în depozit: **aranjamentele cele mai moderne**, pentru dormitoare, sufragerii și saloane cu prețuri moderate. Primesc comenzi în atelier conform cerințelor preliminare și mustrelor ce le servesc publicului. — Condițiile cele mai favorabile. Cu stimă:

Csatlós András,
măsar și dulgher.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

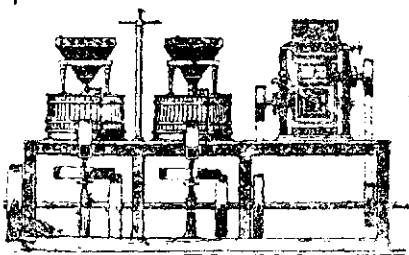
Grijiți de adresă.

KÁDI FERENC

căltunar ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu **ghete p. bărbați, femei și copii** calitatea cea mai bună cum și comenzi după măsură pelângă prețuri convenabile. Reparațiile se primesc pelângă prețuri ieftine.

KÁLNAI S.

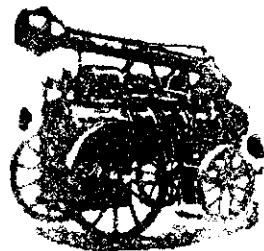
fabrică de motoare și turnătorie de fier
în Murăș-Oșorhei-Marosvásárhely

Motoare cu benzin și olei brut, locomobile motoare absorbitoare de gazuri. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și imblătit. Primește totfelul de montări pentru mașini, mașini cu aburi, stabilimente industriale și încălzirea cu aburi, precum și executarea a totfelul de aliaje de fier și metale

montarea deplină a morilor

precum și reparări în bransa aceasta.

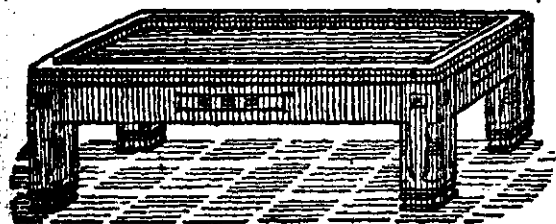
Garanță deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

— Premiata la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor Styászni József

prima fabrică ardeleană de biliarde și timpările în Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

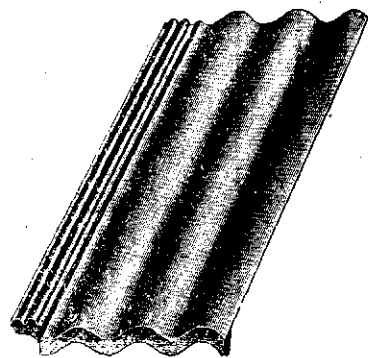
Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de biliarde și în provincie. — Ține mare asortiment de biliarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată în 1875. — La dorință face și țîrg de schimb.

Telefon No 316.

Reiber István

antreprisă de betonare și pavare reprezentantul societății de asfaltare ung. pe acții în

— Timișoara, Gyárvaros, Uri-utca No. 32. —

Primește lucrări de betonaj, pavări și tincuiri, pietrării, canalizări, și asfaltări. — Se vinde ciment de Portland și românesc prima calitate cu prețuri reduse și în orice cvant, la comenzi cu vagonul se transportă în condiții de plată foarte favorabile. La lucrări comunale și de biserici cele mai mari favoruri. — Prospecte de prețuri la dorință gratuit. Toate comenzile să se adreseze la firma de mai sus.

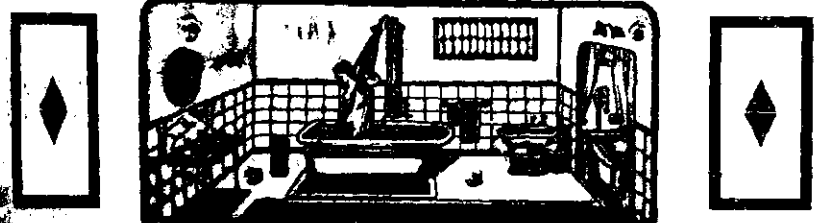

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiu-Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți, trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apeducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Friderich Schintzel

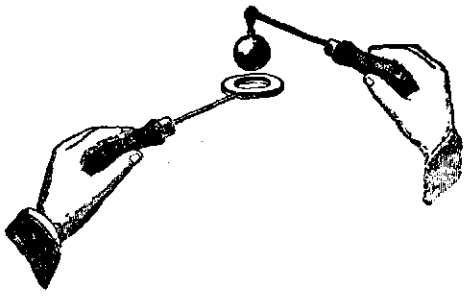
— fabrică de mezeluri, —
— salăm și cârnățarie —

în Nagyszeben-Hermannstadt
— Jungenwald-strasse No 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, carneții de hrean și frankfurt, caș de ficat, sarfaladă, etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vânzătorii primesc rabat. Comenzile din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul.

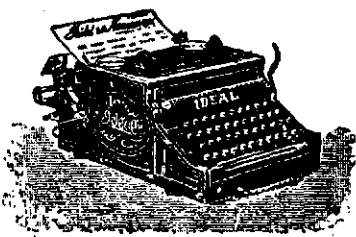
In atenția susținătorilor de școale.

Recuisitele obligatoare pentru școalele confesionale în cadrul legii XXVII, § 15 din 1907, se pot cumpăra mai avantajos dela

Hábel Mátyás Géza

fabricant de recvizite școlastice
Budapesta, VII., Vas-utca No 7.

Mașini de scris

IDEAL și ERICA.

GRAMOFONE

Mașini de cusut VERITAS.

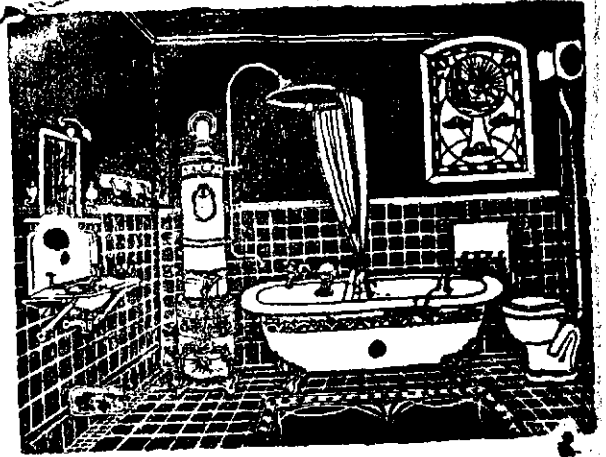
(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive: panglici de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mehanicul:

George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mehanic din Ardeal. Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem de asemenea aparate mehanice fine etc. Școală de scris cu mașina.

Max. R. tinichighi
Sibiu—Nagyszé

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări p. zidiri, lucrări de tinichea, înfrumșetări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru ornament, precum și pentru firmei vane de scaldat. în toată mărimea ș.a

Urmasul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare totfelul de lucrări de fabricări de căruțe

pelângă serviciu culant și execuție promptă.

Mai departe execută totfelul de lucrări de șelar, lustruitor, faur și rotar etc

pelângă prețurile cele mai ieftine.

Atențiune !

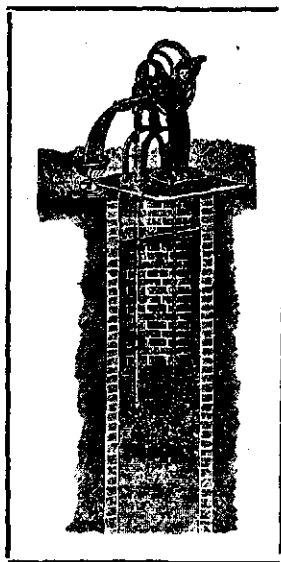
Sunt de neîntrecut

în ce privește capabilitatea de suportat și tenacitatea lanțurilor și pompelor mele

„ERIKA“

(să nu se confunde cu alte fabricate).

Pentru comune, economii, grădini, curți, unde se folosește apă multă, sunt mai ales de preferit.

Prețurile sunt de aceea scăzute, ca nimeni să nu poată produce asemenea fabricate solide în același preț.

Cereți prospecte și oferte dela

AND. RIEGER

prima fabrică în Transilvania de mașini agricole, turnătorie de metal și fier
SIBIU—NAGYSZEBEN

Atențiune !

Fabrica de prăjitoare de cafea și căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

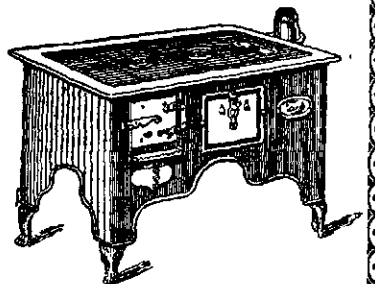
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea brevetate și căminurile (șparher) recunoscute de cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat peste 400 bucăți.

Primesc și ecsecut pelângă prețuri moderate orice lucrări de strungărie în fier, repararea mașinelor și mecanismelor de fier, a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care se referă la ziarul acesta preț-curent despre prăjitoarele și căminurile sale brevetate.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„TRIBUNA POPORULUI“
FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. | Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. | Pe un an . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu — Hermannstadt, Reisporgasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai noi și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pe soare și ploale)

precum și

ploiere

de calitate excelentă

pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Nu mai e lipsă

ca să tunzi părul ciasuri întregi cu ajutorul foarfecilor și al piaptănelui. Fiecare econom poate comanda pe o carte postală pe seama familiei

Mașina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oțel.

Foarfecile mașinilor noastre nichelate sunt ascuțite și ciselate cu mare îngrijire și astfel să și expediează, alăturându-se la o mașină și un piaptăn de tăiat de 5 și 10^m un feder în rezervă, și olei de uns.

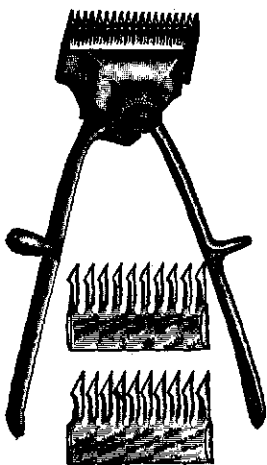
Expedierea se face și cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte.

Prețul unei bucăți 6 cor., două bucăți se trimit franco (poșta plătită).

Frații LENGVEL Testvérek

magazin de expediție

KAPOSVÁR. (Somogy m).

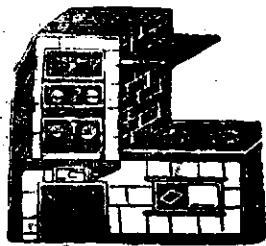
CARL GÜRTLER

lăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIU Str. Elisabeta 26

se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales

LA ZIDIRI NOI.

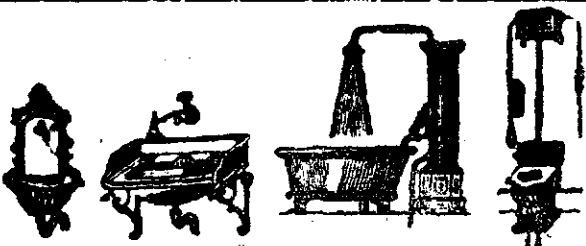
Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte și galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes.

Paratonere și montarea lor. Instalațiuni de apă caldă, closete, bâte, introducerea electrică executate cu măiestrie.

Reparaturi se primesc. Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

Carl Gürtler junior.

Apa-ducte.

Ceice doresc apă ducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. I.

cunoscut atât în Budapesta cum și întreaga țară. Telefon Nr. 779.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apă ducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casărmi și școli. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pentru repararea bazinei closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

Atelierul de fotografiat

MUSCHALEK

Brașov, Strada Porței No 27 (lângă Fleischler).

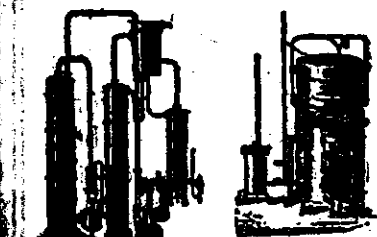
Atelier pentru fotografii artistice, tablouri, grupuri, de copii, moment și genre, fotografii sportive și arhitectice.

Executare de prima calitate la înmărirea de acvarel, pastel, și platinotipie până la mărimea naturală.

Fotografări afară de atelier și pe orice timp. Comandele se efectuează repede și prompt.

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fierț cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea fântanelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

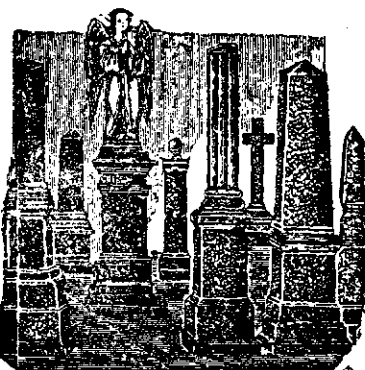
Mare asortiment de **arme și biciclete**

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanție și prețuri moderate totfelul de reparaturi de arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramofone, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios.

Nagy József, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice de orice mobile din marmor, grănit, sient și marmor de labrador în

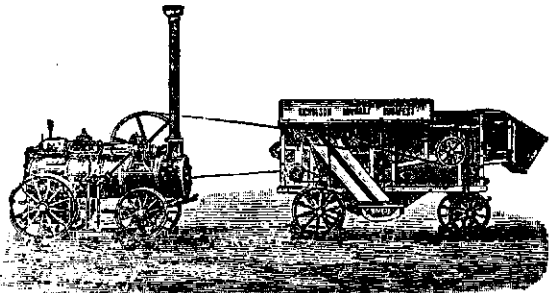
Brașov—Brassó.

Primește spre efectuare orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințios.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de treerat cu 8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 mașină cu 4 $\frac{1}{2}$ cai putere și mai multe motoare cu benzin de trierat, pe cari le putem pune imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.

Frații Burza
Arad,
Boros Béni-tér, nr. 1.
(Casa proprie).

Societatea pe acții transilvăneană
Vereinsbank

se recomandă la executarea legării caselor, la canalizarea orașelor, reconstruirea latrinelor, apoi la lucrări de beton și poduri betonate, canalizări, rezervoare, apeducte, fundamente mecanice, pavarea străzilor în cement și asfalt, podini de beton și teraso.

Recomandă apoi magazinul său bogat în tuburi de cement, plăci, van de apă și de nutreț, tăbli de cement la coperirea caselor, cementarea criptelor ș. a.

Vinzare de Cement-Portland. Lucrări după proiecte.

BIROUL:

»Societatea pe acții transilvăneană Vereinsbank
Sibiiu, Fleischergasse Nr. 17. și Saggasse Nr. 27.

Damele cari voiesc să fie svelte,
încerce corsetele mele
„Neuester Schnitt“
necesare la costumele »Princes«
și »Directoire«.

CORSETE

după măsură, precum și reparaturi
se fac în acuratețe.

Gustav Zimmermann
Sibiiu - Nagyszeben,
Grosser-Ring, 1. în etaj.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ în

Brașov, Strada Claustrului 11.

Mare alegere în ceaiuri fine,
cele mai bune rumuri, prăgiture pentru
ceai, cognac, cafea naturală și prăjită,
precum și esențe franțuzești și germane.
Parfumerie, articole de toaletă, bandaje
desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în

aparate de fotografiat

și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Roth & Baldauf

depozit de cămine de majolica și teracotă

Brașov, Strada-Lungă Nr. 5.

Recomandă în atenția publicului, depozitul său bogat în cămine, fabricație proprie cu desemn ori fără, dela cele mai înfrumșetate până la cele mai simple. Pregătește cămine după comandă, conform gustului, în timpul cel mai scurt.

Reparaturi se efeptuiesc repede pe lângă prețuri moderate. Primește orice lucrare de branșe, după comandă.

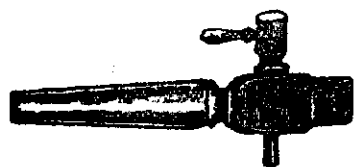
LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

Primește spre efeptuire și reparare *totfelul de lucruri ce aparțin acestei branșe*, precum: popice și bile, dopuri și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână, articole p. fumători, cămășuri, șpituri etc.; bile și dacuri pentru biliard; domino, șah și totfelul de decorații, la mobile, etc., cuiere ș. a.

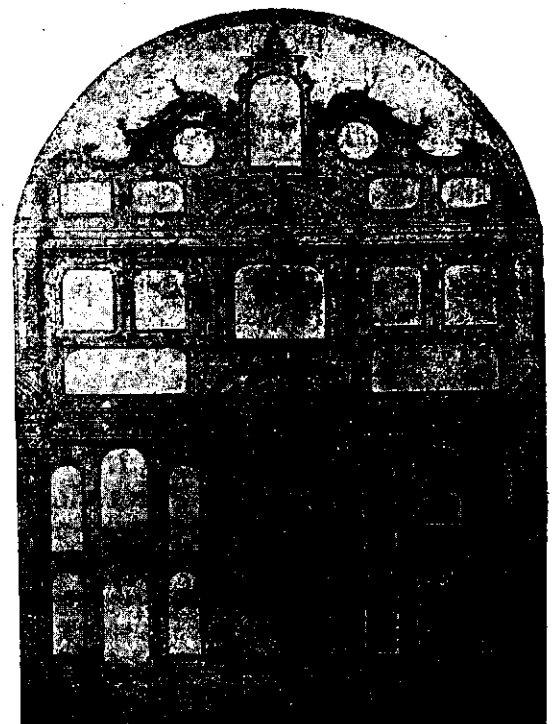
Comandele se efeptuiesc prompt și conștiințios.

Schmidt János succesor **Schmidt Ferencz**

institut pentru ridicarea altarelor în

==== **Budapesta, Köbányai-ut 53.** ====

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o face pe spesele sale proprii.

Prețuri moderate.

Condiții favorabile de plată.